

До 100-річчя з дня народження професора Антон Хрисанфовича ОЗЕРОВА

30 січня 2012 року виповнилось 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора Антона Хрисанфовича Озерова – лікаря за покликанням, який об'єднував в своїй особистості талант вченого, клініциста, прекрасного хірурга, допитливої вимогливої людини, відзначався зразком ввічливості, культури, широкої ерудиції.

Антон Хрисанфович Озеров народився 30 січня 1912 р. в сім'ї службовця в м. Самборі Львівської обл. Після закінчення гімназії поступив на медичний факультет Львівського Університету, який закінчив у 1940 році. Працював сільським лікарем у Івано-Франківській області, хірургом у лікарнях Львова і Володимир-Волинська. З 1946 по 1948 рр. працював лікарем-лаборантом на кафедрі отоларингології Київського інституту удосконалення лікарів.

У 1948 році був прийнятий до клінічної ординатури Київського науково-дослідного інституту травматології та ортопедії, після закінчення якої був зарахований науковим співробітником 1-го клінічного відділення під керівництвом професора О. Г. Єлеського, а згодом сам став його керівником.

Клінічна діяльність А. Х. Озерова характеризувалась вдумливим і відповідальним підходом щодо лікування кожного хворого як з травмами, так і з ортопедичною патологією, починаючи з чіткого визначення діагнозу. Про це свідчили уточнення, які він нерідко вносив до історій хвороби, своїм чітким мілким почерком. У клініці була непорушна послідовність лікування – обстеження хворого у перші дні перебування на ліжку, розгляд на клінічному розборі з записом результатів у відповідний журнал і історію хвороби, обґрунтування визначеного методу операції, ретельний нагляд у післяопераційному періоді –

усе це прискіпливо контролював Антон Хрисанфович, систематично особисто оглядаючи хворих та переглядаючи історії хвороби.

Постійний пошук і вдосконалення методів лікування відзначало його наукову діяльність, що особливо стосувалося проблеми дегенеративно-дистрофічних уражень великих суглобів. Як результат кропіткої праці у цьому напрямку А. Х. Озеров у 1954 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Хирургическое лечение больных, страдающих деформирующим артритом-артрозом нижних конечностей».

Він систематично виступав з доповідями на конференціях, з'їздах, допомагав ординаторам та аспірантам у проведенні наукових досліджень, був вимогливим керівником.

У 1963 році Антон Хрисанфович захистив докторську дисертацію на тему: «Деформирующий артроз тазобедренного сустава в клинике и эксперименте». Ряд його наукових досліджень присвячені одній із актуальних проблем ортопедії – дегенеративно-дистрофічним ураженням великих суглобів нижніх кінцівок. Він експериментально довів, що провідною причиною дегенеративних змін у кульшовому суглобі є біомеханічні відхилення від норми. Це дало підставу для розробки методів профілактичних хірургічних втручань, спрямованих на відновлення нормальних анатомо-біомеханічних взаємовідносин в суглобі у дорослих і, тим самим,

попередження розвитку патологічного процесу у хворих найбільш працездатного віку.

А. Х. Озеров пройшов шлях від клінічного ординатора до керівника клініки, а у 1963 році був обраний завідувачем кафедри травматології та ортопедії Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця, яку очолював до 1976 року.

Багато років творчої роботи присвятив проф. А. Х. Озеров важливій проблемі у травматології – лікуванню переломів шийки стегнової кістки та переломів кінцівок. Запропонована ним методика закритого остеосинтезу переломів шийки стегнової кістки за технікою виконання доступна практичним лікарям-травматологам.

Наукова діяльність Антона Хрисанфовича охоплювала широкий обсяг досліджень стосовно лікування порушень опорно-рухового апарата – вроджена дисплазія кульшового суглоба, метало і гомо-остеосинтез, регенерація кісткової тканини, хірургічне лікування метафізарних переломів та інше. Він розробив ряд оригінальних реконструктивних операцій при захворюваннях великих суглобів удосконалив методику металоостеосинтезу, що збагатило практичну ортопедію.

Як представник Київської школи травматологів, він був прибічником стабільного остеосинтезу довгих кісток, хибних суглобів, вдосконалюючи

для цього металеві фіксатори. Клініко-експериментальні дослідження гомо- і гетеро- кісткової пластики при реконструктивно-відновних операціях дозволили обґрунтувати показання для її використання. Відомі дослідження Антона Хрисанфовича, що присвячені травмам та захворюванням хребта, зокрема вивченню патогенезу спонділолітезу та його лікуванню.

Антон Хрисанфович приймав активну участь у громадській діяльності – був членом редколегії міжвідомчого збірника „Ортопедія, травматологія і протезування”, членом правління Республіканського наукового товариства ортопедів-травматологів, приймав участь в численних комісіях, консиліумах, консультаціях.

Він опублікував 80 наукових праць, присвячених актуальним проблемам ортопедії-травматології. Велику увагу Антон Хрисанфович приділяв підготовці наукових кадрів, під його керівництвом захищено 15 кандидатських та 8 докторських дисертацій.

Всю свою наукову, клінічну і педагогічну роботу А. Х. Озеров спрямовував на служіння справі сцілення хворих. Він запам'ятався своєю високою відповідальністю, глибокою порядністю, скромністю, постійним прагненням до вдосконалення, широкою ерудицією, доброзичливістю.

Правління ВГО «Асоціація ортопедів-травматологів України»

Редакція журналу «Літопис травматології та ортопедії»

Колектив кафедри травматології та ортопедії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця МОЗ України

Колектив ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України»